

**בבית המשפט המחוזי בירושלים
בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים**

עת"מ 1140/04

- בעניין: 1. _____ סביח, ת.ז. _____, מבית חנינה, ירושלים
2. _____ צביח, ת.ז. _____, מבית חנינה, ירושלים
3. _____, ת.ז. _____ (קטינה בת חמש שנים)
4. _____, ת.ז. _____ (קטינה בת שנתיים)
העותרות 3-4 - קטינות – על ידי אפוטרופסיהן הטבעיים, העותרים 1 ו-2
5. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר - ע. ר.
מרחוב אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200

כולם ע"י ב"כ עוה"ד עדי לנדאו (מ.ר. 29189) ו/או יוסי וולפסון (מ.ר. 26174)
ו/או מנאל חזאן (מ.ר. 28878) ו/או לינה אבו-מוך זועבי (מ.ר. 33775)
ו/או שירין בטשון (מ.ר. 32737) ו/או חוה מטרס-עירון (מ.ר. 35174)
ו/או סיגי בן-ארי (מ.ר. 37566) ו/או גיל גן-מור (מ.ר. 37962)
שמענם לצורך המצאת כתבי בי-דין הוא
רחוב אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200
טל: 02-6283555; פקס: 02-6276317

העותרים

- נ ג ד -

1. שר הפנים
2. מנהל לשכת מינהל האוכלוסין במזרח ירושלים

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים
רח' עוזי חסון 4, ירושלים, 94152
טל': 02-6208177; פקס': 02-6222385

המשיבים

עתירה לצו על-תנאי

מוגשת בזאת עתירה לצו על-תנאי, המופנה אל המשיבים והמורה להם ליתן טעם מדוע אין הם עומדים בהתחייבותם בפני בית משפט זה ובהוראת בית המשפט, אשר עוגנה בפסק דין מיום 8.7.2004, לפיה, על המשיבים ליתן החלטתם בבקשה לאיחוד משפחות של העותרים לא יאוחר מ-60 יום מיום מתן פסק הדין, וכן להחליט בבקשה בדבר קיצור תקופת הליך איחוד המשפחות תוך 60 יום מהיום בו תוגש הבקשה.

ואלה נימוקי העתירה:

1. בתאריך 8.7.2004 ניתן פסק הדין בעתירה הראשונה שהגישו העותרים דנן – עת"מ 705/04 (להלן – **העתירה הראשונה**). העתירה הראשונה הוגשה לאחר המתנה של למעלה מ-6 שנים לאישור בקשת העותרים לאיחוד משפחות. במהלך תקופה זו עיכב המשיב 2 (להלן – **המשיב**) את אישור הבקשה, בניגוד מפורש לנהליו הוא, עקב תיק פלילי מינורי שהיה פתוח כנגד העותר 1, שהינו תושב ישראל.

לאורך התקופה הארוכה נקט המשיב בהתעלמות מפניות העותרת 5 בשם העותרים. המשיב המשיך להתעלם מבקשת העותרים גם **לאחר הגשת העתירה**, כאשר התעלם מהחלטת בית המשפט שהורתה לו להגיש כתב תשובה לעתירה ובחר שלא להגיש כל תשובה כתובה.

בעקבות הגשת העתירה הודיע המשיב בעל-פה על חזרתו לטפל בבקשה וכן כי ישקול את בקשת העותרים לקיצור תקופת הליך איחוד המשפחות. הבקשה האחרונה הוגשה מפאת הטיפול הרשלני בבקשת העותרים, בעטיו לא טופלה הבקשה משך שנים.

2. לאור נסיבות המקרה, נקבע בסעיפים 3, 5 ו-6 לפסק הדין בעתירה הראשונה, כדלקמן:

3. **בהעדר כתב תשובה מאת המשיב ובשים לב לזמן הרב שחלף מאז הגשת הבקשה – אני מורה כי המשיב יתן החלטתו בבקשה לאיחוד משפחות לא יאוחר מ-60 יום מהיום.**

[...]

5. **אשר לטענה בדבר קיצור התקופה – הלכה פסוקה היא כי טענה זו יש להפנות למשיב ולפיכך העותרים אמורים למצות ההליך בדרך זו.**

6. **הואיל והטענה הועלתה במסגרת העתירה והמשיב לא הגיש כתב תשובה לעתירה, אני מורה כי המשיב יחליט גם בבקשה זו תוך 60 ימים מיום שתוגש אליו הבקשה.**

פסק הדין מצ"ב לעתירה ומסומן ע/1.

3. למעלה מ-90 יום חלפו מיום מתן פסק הדין והגשת הבקשה לקיצור תקופת הליך איחוד המשפחות מטעם העותרים. כל תשובה מהמשיב - אין.

בשנית מתעלם המשיב מהחלטת בית המשפט הנכבד, אשר הפעם עוגנה בפסק דין.

המשיב ממשיך אף בהימנעותו מלטפל בבקשת העותרים.

העותרים

4. העותר 1 (להלן – **העותר**) הוא תושב קבע של מדינת ישראל, המתגורר בירושלים מיום היוולדו. הוא בן זוגה של העותרת ואביהם של העותרות 3 ו-4.
5. העותרת 2 (להלן – **העותרת**) היא אשתו של העותר מאז שנת 1998, המתגוררת עמו בירושלים. העותרת היא אמן של העותרות 3 ו-4.
6. העותרות 3 ו-4 (להלן – **הילדות** או **בנות העותרים**) הן תושבות קבע של מדינת ישראל. הן בנותיהן של העותרים 1 ו-2 (להלן – **העותרים**).
7. העותרת 5, עמותה רשומה שמשרדה בירושלים המזרחית, שמה לה למטרה לסייע לאנשים שנפלו קורבן להתעמרות או קיפוח על ידי רשויות המדינה, ובכלל זה להגן על זכויותיהם בפני ערכאות, בין בשמה כעותרת ציבורית ובין כמייצגת אנשים שזכויותיהם נפגעו.

העובדות

4. העובדות הצריכות לענייננו פורטו בסעיפים 23-6 לעתירה הראשונה, עת"מ 705/04, על נספחיה, הנתמכת בתצהירים. בית המשפט הנכבד מתבקש לראות בעובדות אלה חלק בלתי נפרד מעתירה זו. לנוחות בית המשפט מובאים כאן עיקרי העובדות. העותרים לא יחזרו כאן פעם נוספת על כל פרטי השתלשלות העניינים הבירוקרטית בין העותרים לבין המשיב, על אף חשיבותה, כפי שפורטה בעתירה.

העתק העתירה הראשונה על נספחיה מצ"ב לעתירה זו ומסומן ע/2.

8. העותרים 1 ו-2 נישאו בירושלים בשנת 1998. מיד לאחר הנישואין הגיש העותר בקשה לאיחוד משפחות עבור העותרת, שמספרה 187/98. מאז הנישואין מתגוררים העותרים בירושלים, בבית הורי העותר שבשכונת בית חנינה החדשה. לבני הזוג שתי בנות, ילידות ירושלים, הרשומות כחוק כתושבות ישראל במרשם האוכלוסין ובתעודת הזהות של אביהן. הילדות – ___ בת חמש ו ___ בת שנתיים, מבוטחות בקופת חולים לאומית בעיר. ___ לומדת בגן חובה בעיר, ו ___ עדיין בבית עם אמה. העותרים מוכרים כתושבים ע"י המוסד לביטוח לאומי מזה שנים ומקבלים קצבאות ילדים. העותרת הינה עקרת בית והעותר עובד כשומר בבנק העולמי.

המגעים עם המשיב

9. בתאריך 26.3.2000 שלח המשיב מכתב לעותר, בו הודיע כי "בהתאם לעמדת המשטרה, הבקשה נדחת עד תום ההליכים". (ר' נספח ע/1 לעתירה הראשונה המצ"ב כנספח ע/2).
10. לאחר הודעת המשיב ניגש העותר לתחנת המשטרה וגילה כי אכן פתוח כנגדו תיק פלילי משנת 1999. התיק נפתח לאחר שנתפסה כמות מזערית של חשיש ברכבו, אשר לטענת העותר, נשכחה שם ע"י חבר. העותר נחקר אודות החשיש במשך מספר דקות ושחרר לדרכו מבלי שנמסר לו כי

נפתח כנגדו תיק פלילי. מטבע הדברים, משגילה העותר על קיומו של התיק לאחר שקיבל את מכתב משרד הפנים, לא ידע מה ביכולתו לעשות בנדון ולא קיבל כל הנחיה בנושא.

11. בתאריך 30.12.2002 שלח המשיב לעותר מכתב, בו הודיע על אי אישור בקשתו לאיחוד משפחות מאחר ופניית הלשכה מסוף מרץ 2002, לא נענתה. כזכור, במכתב לעיל הודע לעותר אך ורק על דחיית הבקשה עד תום ההליכים, מבלי שנתבקש לעשות מאומה. עוד הוסף כי הבקשה נדחית גם לאור החלטת הממשלה 1813. (ר' מכתב המשיב, שצורף לעתירה הראשונה – נספח 2/ע לעיל, וסומן כנספח 2/ע).

12. בתאריך 5.2.2003 שלחה העותרת 5 למשיב ערעור על החלטתו לסרב לבקשה לאיחוד משפחות. (ר' מכתב הערעור, שצורף לעתירה הראשונה, נספח 2/ע, כנספח 3/ע).

13. בתאריך 19.2.2003, לאחר שקיבלה את עמדת המשטרה אודות התיק הפלילי הפתוח כנגד עותר, לפיה אין הלה צפוי למאסר בפועל, פנתה העותרת 5 במכתב נוסף למשיב, בו ציינה כי סירוב לבקשה נוכח עבירה פלילית שאינה גוררת מאסר בפועל, מנוגד לכללי המשיבים עצמם. את מכתבה האחרון תזכרה העותרת במכתבים מימים: 16.3.03, 21.5.03, 3.8.03, 1.10.03, 21.12.03 (במועד זה עדכנה העותרת 5 את המשיב בדבר סגירת התיק הפלילי כנגד העותר) ו-1.3.04. (ר' נספחים 4/ע-11/ע לעתירה הראשונה - נספח 2/ע).

המשיב לא ענה לפניית העותרים.

התנהלות המשיבים לאחר הגשת העתירה הראשונה ופסק הדין בעתירה

14. בתאריך 11.5.2004 הוגשה העתירה הראשונה, בה ביקשו העותרים כי המשיב יאשר את בקשת איחוד המשפחות, יעמוד בנהליו, לפיהם אין בבעיות פליליות הנוגעות למזמין-התושב כדי להשפיע על בקשתו לאיחוד משפחות, כל עוד אין הוא מצוי במעצר ממושך, וכן כי לאור התנהלות המשיב בניגוד לנהליו ועיכוב בקשת העותרים לשווא, ימנה את תקופת העיכוב כחלק מההליך המדורג לבדיקת זכאות לאיחוד משפחות. (ר' הסעדים המבוקשים בעתירה, המצ"ב כנספח 2/ע).

15. בתאריך 12.5.2004 ניתנה החלטת בית המשפט הנכבד (כב' הש' מ. ארד), בה הורה למשיבים להגיש כתב תשובה לעתירה בתוך 45 יום. כן נקבע מועד לדיון לתאריך 8.7.04.

החלטת בית המשפט מצ"ב לעתירה ומסומנת 3/ע.

16. בתאריך 24.6.2004 הגישו המשיבים לבית המשפט בקשה להארכת המועד להגשת תשובתם בשבוע ימים. הבקשה הוגשה בהסכמת ב"כ העותרים. בית המשפט הנכבד הסכים לבקשת המשיבים להארכת מועד הגשת תשובתם, אך ציין כי אורכה נוספת לא תינתן.

בקשת המשיבים והחלטת בית המשפט מצ"ב לעתירה ומסומנות 4/ע ו-5/ע.

17. בתאריך 4.7.2004, ארבעה ימים לפני המועד שנקבע לדיון בעתירה, הגישה ב"כ המשיבים בקשה לאורכה נוספת להגשת כתב תשובה מטעם המשיבים וכן לדחיית מועד הדיון.

וזהו הטעם שמסרה ב"כ המשיבים להגשת הבקשה :

על אף פניות חוזרות ונשנות למשרד הפנים, עד עתה לא נתקבלה התייחסותו לעתירה.

בנסיבות אלה נאלצת הח"מ להגיש בקשה זו, במועד זה.

ר' סעיפים 1-2 לבקשת המשיבים, המצ"ב לעתירה כנספח ע/6.

18. בתאריך 5.7.2004 הגישו העותרים את תגובתם לבקשת המשיבים, בה ביקשו להותיר את המועד שנקבע לדיון על כנו, ולראות במשיבים כמי שוויתרו על העלאת טענות כלשהן.

בקשת העותרים מצ"ב לעתירה ומסומנת ע/7.

19. בתאריך 5.7.2004 הודיע בית המשפט הנכבד על דחיית בקשת המשיבים ועל קיום הדיון במועד שנקבע.

החלטת בית המשפט מצ"ב לעתירה ומסומנת ע/8.

20. ביום שקדם למועד הדיון יצרה ב"כ המשיבים, עו"ד ויינר, קשר טלפוני עם הח"מ ומסרה כי ההודעה על הסירוב לבקשה עקב אי מענה מקורה בטעות, כי המניעה הפלילית הוסרה. עוד מסרה עו"ד ויינר כי כעת נחוצים מסמכים עדכניים להוכחת מרכז חיי העותרים בישראל, אשר לאחר קבלתם יידרשו למשיב 60 יום לשם החלטה בבקשה. העותרים הגישו את המסמכים המבוקשים למחרת היום.

מכתב העותרים אליו צורפו הוכחות מקיפות למרכז חייהם בירושלים, מצ"ב לעתירה ומסומן ע/9.

21. בתאריך 8.7.2004 הגיעה ב"כ המשיבים לדיון ללא כתב תשובה מטעם המשיבים. ב"כ המשיבים טענה בדיון בעל-פה, מבלי שדבריה גובו בכל תגובה כתובה. בסיכום דבריה טענה, כי מקור סירוב המשיבים לבקשת העותרים מיום 30.12.2002 בטעות יסודו וכן כי לא עומדת נגד העותר מניעה פלילית, אולם, מרשיה זקוקים ל-60 יום נוספים על מנת להשיב לבקשה.

22. ב"כ העותרים התנגדה למחיקת העתירה טרם קבלת תשובה סופית מטעם המשיבים, והתריעה כי מחיקת העתירה תוביל להמשך נקיטת הסחבת מצד המשיב ולצורך בהגשת עתירה נוספת באותו נושא ממש.

23. בית המשפט הנכבד קיים את הדיון בעתירה בהיעדר כתב תשובה וחרף התנגדות ב"כ העותרים החליט למחוק את העתירה לאור התחייבות המשיבים ליתן את תשובתם לסעדים המבוקשים בה בתוך 60 יום. עם זאת, בית המשפט הנכבד לא הסתפק בהתחייבות המשיבים, אלא הורה למשיבים בפסק דינו להכריע בבקשת איחוד המשפחות לא יאוחר מ-60 יום ממועד הדיון. עוד הורה בית המשפט הנכבד למשיבים להכריע גם בבקשת העותרים לקיצור תקופת הליך איחוד המשפחות בתוך 60 יום מיום הגשת הבקשה למשיב.

ר' סעיף 2 לעיל ופסק הדין המצ"ב לעתירה כנספח ע/1. פרוטוקול הדיון מצ"ב לעתירה ומסומן ע/10.

מיצוי הליכים

24. בתאריך 13.7.2004 הגישה העותרת 5 למנהל מינהל האוכלוסין בקשה מנומקת לקיצור הליך איחוד המשפחות של העותרים 1 ו-2. העתקים ממכתבה שלחה העותרת למשיב, ללשכה המשפטית של משרד הפנים ולב"כ המשיבים בעתירה הראשונה.

בקשת העותרת 5 מצ"ב לעתירה ומסומנת ע/11.

25. בתאריך 19.7.04 התקבלה תשובת מנהל מינהל האוכלוסין, לפיה בקשת העותרים התקבלה והועברה לטיפול המחלקה המשפטית של המשיבים.

מכתב המשיבים מצ"ב לעתירה ומסומן ע/12.

26. בחלוף למעלה מ-60 יום מיום מתן פסק הדין בעתירה והגשת הבקשה לקיצור ההליך, מבלי שהתקבלה תשובת המשיבים, כתבה העותרת 5 מכתב תזכורת למשיב בו חזרה על השתלשלות העניינים ועל בקשתה מהמשיב להכריע בבקשות העותרים כמצווה בפסק הדין. העותרת 5 ציינה כי היא מקווה שפנייה זו תייתר פנייה נוספת לערכאות.

מכתב העותרת 5 מצ"ב לעתירה ומסומן ע/13.

27. נכון להיום חלפו 95 יום מיום מתן פסק הדין ו-90 יום מיום הגשת הבקשה לקיצור תקופת הליך איחוד המשפחות – **כל תשובה מהמשיבים אין**.

התעלמות המשיבים מפסק הדין בעתירה הראשונה מהווה ביזיון בית משפט.

התעלמות המשיבים מפסק הדין מהווה המשך הפגיעה החמורה בזכויות העותרים לחיי משפחה ולהגנת המדינה על טובת ילדיהם, כמו גם פגיעה בזכותם לקבל שירות הולם ואנושי מהמשיבים, גם מבלי לפנות לבית המשפט.

כעולה מהאמור לעיל, פוגעים המשיבים בהתנהגותם בכבוד האדם של העותרים.

הטיעון המשפטי

28. להלן יטענו העותרים כי:

המשיב הפר לאורך תקופה ארוכה את הנחיות משרדו הוא, לפיהן רק מידע פלילי לגבי המוזמן, שאינו תושב, יכול להוות טעם לסירוב לבקשת איחוד משפחות. (ר' עמדת המשיבים בנושא, כפי שהובאה במכתב הממונה על חוק חופש המידע במשרד הפנים, שצורף כנספח ע/12 לעתירה הראשונה - נספח ע/2).

במשך תקופה ארוכה התעלם המשיב לחלוטין מהערעור שהגישה העותרת 5 על החלטתו לסרב לבקשה, מטעם שהתברר במסגרת העתירה הראשונה כטעות, ומפניויותיה הרבות ללשכתו בנושא.

המשיב הפר גם את החלטת בית המשפט הנכבד בעתירה הראשונה, לפיה היה עליו להגיש כתב תשובה לעתירה המגובה בתצהיר. באת כוחו הופיעה וטענה בדיון מבלי להגיש כל תגובה כתובה.

כעת, פועל המשיב בניגוד מפורש לפסק דינו של בית המשפט הנכבד, אשר הורה לו להכריע בבקשה בתוך 60 יום ולא יאוחר מכך. בכך פוגעת התנהגות המשיב בשלטון החוק ועולה כדי ביזיון בית משפט.

המשיב בהתנהגותו פוגע קשות בזכותם של העותרים לחיי משפחה ובזכות העותרות 3 ו-4 לגדול במדינתן יחד עם הוריהן, זכויות בהן הכירה מדינת ישראל כזכויות יסוד בהלכה הפסוקה, בחקיקה וכאשר חתמה על אמנות בינלאומיות ואישרה אותן. התנהגות זו של המשיב מנוגדת לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

מדיניות המשיב בנוגע למניעה פלילית

29. מדיניות המשיב בעניין מניעה פלילית של בני זוג המבקשים איחוד משפחות הובאה בהרחבה בעתירה הראשונה – נספח 2/ע לעתירה הנוכחית – העותרים מפנים אם כן לסעיפים 25-28 לעתירה. כפי שנלמד בבירור מנהלי המשיבים, הרי שאי הטיפול בבקשת העותרים, משך שנים, נגד את נהלי המשיבים עצמם והפגיעה הממושכת בעותרים לא היה לה על מה להתבסס.

הזכות לחיי משפחה וזכויות הילדים

30. אי אישור בקשת העותרים משך שנים פוגעת בזכותם של העותרים לחיות בצוותא ולקיים תא משפחתי כפי שבחרו. זכותו של כל אדם להינשא ולהקים תא משפחתי הינה זכות יסוד בשיטתנו המשפטית, שאין לפגוע בה, ואשר נגזרת מזכותו של כל אדם לכבוד.

על עיגונה של הזכות לחיי משפחה במשפט הישראלי והבינלאומי, בו מחויבת מדינת ישראל, ראו סעיפים 29-34 לעתירה הראשונה – נספח 2/ע.

31. הימנעות המשיב מלהסדיר את מעמד העותרת במשך שנים פוגעת ביתר שאת בבנותיהם של העותרים. הסירוב לאפשר לאמן של העותרת 3, ___ בת ה-5, והעותרת 4, ___ בת השנתיים, תושבות מדינת ישראל, לחיות עמן כחוק בביתן בישראל, גורם למתח נורא, חוסר יציבות וחוסר ודאות בחיי המשפחה. המשפחה נפגעת פגיעה נפשית קשה. על הנזק הנפשי והפסיכולוגי הנגרם לילדים עקב היותם חלק בלתי נפרד ממצוקה שכזו, דומה שאין צורך להכביר במילים.

בכך מפריס המשיבים את עקרון טובת הילד, שהוגדר בפסיקת בית המשפט העליון ובאמנות בינלאומיות, בהן מחויבת מדינת ישראל, כאחד מעקרונות היסוד. (על כך ראו ס"ע 35-40 לעתירה הראשונה – נספח 2/ע).

חובת הרשות לפעול במהירות הראויה

5. על המשיב מוטלת החובה לטפל בעניינם של העותרים בהגינות, בסבירות ובמהירות ראויה. כך פסק כבוד השופט ד' לוי בבג"ץ 6300/93 המכון להכשרת טוענות בית הדין נ' השר לענייני דתות ואח"י, פ"ד מח(4) 441, 451:

על רשות מוסמכת לפעול בסבירות. סבירות משמעה גם עמידה בלוח זמנים סביר.

6. החובה לפעול בתוך זמן סביר, ושלא לנקוט הזנחה וסחבת בבקשות התלויות ועומדות בפני הרשות, היא מיסודותיו של מינהל תקין.

ראו לעניין זה ע"א 4809/91 הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים נ' קהתי ואח', פ"ד מח(2) 219, 190.

7. במקרה דנן עוגנה בפסק דין חובת המשיב להכריע בבקשה לא יאוחר מ-60 יום מתאריך 8.7.2004. אולם, הזמן הנוסף שהוקצב לתשובת המשיבים, אשר, כזכור, היו אמורים להגיש תשובתם לפני העותרים זמן רב קודם לכן ועוד במסגרת העתירה הראשונה, חלף עבר לו – כל תשובה אין.

8. התנהלות זו של המשיב לא רק שאינה מהירה או יעילה, כי אם חורגת באופן קיצוני מהמצופה מהתנהגות של רשות מינהלית סבירה, האמונה על היבטים משמעותיים של חיי הנזקקים לשירותיה ועולה כדי ביזיון בית המשפט והעותרים.

חוסר סבירות וחוסר הוגנות

32. העותרים יטענו כי הימנעות המשיב מלטפל ולהכריע בבקשת איחוד המשפחות משך שנים, אופן טיפולו הרשלני בבקשה, בגינו עוכבה הבקשה בניגוד לנהלים ולאחר מכן סורבה עקב טעות, אי מענה משך תקופה ארוכה לפני העותרת 5, אי מענה לעתירה הראשונה שהגישו העותרים לבית משפט זה, בניגוד להחלטת בית המשפט שהורתה להם להגיש כתב תשובתם לעתירה – וכעת – אי הכרעה בבקשות העותרים ואי מענה לפני העותרת 5 – בניגוד לפסיקת בית משפט נכבד זה - כל אלו חורגים מכל אמת מידה של סבירות, על פיה על רשות מינהלית לפעול.

על חובת המדינה לפעול בסבירות והגינות ראו למשל דברי כבוד השופט (כתוארו אז) ברק בבג"ץ 840/79 מרכז הקבלנים נגד ממשלת ישראל והבונים בישראל, פ"ד ל"ד(3), 729 ובמיוחד בעמודים 745-746.

המדינה באמצעות הפועלים בשמה היא נאמן של הציבור, ובידיה הופקד האינטרס הציבורי והנכסים הציבוריים לשם שימוש בהם לטובת הכלל... מעמד מיוחד זה הוא המטיל על המדינה את החובה לפעול בסבירות, ביושר, בטוהר לב ובתום לב. אסור למדינה להפלות, לפעול מתוך שרירות או חוסר תום לב, להימצא במצב של ניגוד עניינים. קיצורו של דבר עליה לפעול בהגינות.

סיכום

33. במקרה דנן המשיב החליט לעכב את הבקשה מבלי שהפעיל שיקול דעת, ללא הנמקה ומטעם המנוגד לנהליו. בהמשך סירב המשיב לבקשה באופן שרירותי מהטעם המגוחך כי העותרים לא ענו על הודעת המשיב, כי הוא מעכב את בקשתם. דא עקא, כי המשיב הוא זה שנמנע מלענות לפניות המופנות אליו ובכך ליתן את השירות עליו הוא אמון. בהתאם למינהגו זה, נמנע המשיב מלענות על הערעור שהוגש כנגד החלטתו לסרב לבקשת העותרים וכן לפניות הרבות שנשלחו ללשכתו בשנה ושלושת החודשים שחלפו לאחר מכן. בהתאם להתנהלותו זאת פעל המשיב גם לאחר הגשת העתירה, כאשר נמנע מלבצע את החלטת בית המשפט ולהגיש כתב תשובתו לעתירה. הטעם שנתנה באת כוח המשיב לעניין זה הוא כי המשיב אינו עונה גם לה!

כעת מתעלם המשיב גם מלשונו הברורה של פסק הדין שניתן בנושא.

34. המשיב הופך את החלטות בית המשפט הנכבד לאותיות מתות.

35. תוצאות הטיפול הרשלני ובהמשך היעדר הטיפול של המשיב קשות ביותר:

כל יציאה של העותרת מפתח ביתה על מנת לדאוג לצורכי משפחתה ולטפל בבנותיה כרוכה בסכנה של עיכוב, מעצר וגירוש, שכן המשיב התנגד לבקשת ב"כ העותרים להותרת צו הביניים על כנו ועל כן נפסק כי המשיב לא יפעל להרחקת העותרת מישראל עד למתן החלטה בתוך 60 יום – 60 יום חלפו והחלטה לא ניתנה. אי לכך, נתונים חיי משפחת העותרים במתח מתמיד, חוסר יציבות וחוסר ביטחון בשל הפחד כי אם המשפחה לא תוכל לחיות עמם יותר. התנהגות המשיב פוגעת בזכויותיהם של העותרים לחיי משפחה, ליציבות וליחס הוגן ושוויוני. התנהגות המשיב פוגעת במיוחד בעותרות 3 ו-4, בנות העותרים. הנה כי כן, נפגעת זכות בני משפחת העותרים לחיים בכבוד, כמעוגן בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

הסעד המבוקש

36. זוהי העתירה השנייה שנאלצים העותרים להגיש באותו נושא ממש. מה ניתן לעשות, אם כן, על מנת לגרום למשיב לפעול על פי פסיקת בית המשפט ובהתאם למחויבותו ולטפל בבקשת העותרים?

37. התנהלות המשיבים לאחר הגשת העתירה הינה המשך ישיר להתנהלותם מאז הוגשה בקשת העותרים לאיחוד משפחות לפני למעלה מ-6 שנים: הפגנה בוטה של זילות חיי בני משפחת העותרים וזלזול מוחלט בתפקיד המשיבים, כאמונים על היבטים כה חשובים בחיי הנזקקים לשירותיהם.

38. הנה כי כן, לא יעלה על הדעת כי היום, לאחר שנים בהן הוזנחה בקשת העותרים כך סתם, מטעם המנוגד לנהלים אותם קבעו המשיבים, ובהמשך עקב טעות (הודעה על הטעות נמסרה אך רק בעל פה, יום לפני הדיון בעתירה, ולא במענה למכתביה החוזרים ונשנים של העותרת 5 בעניינם של העותרים) – יתחילו העותרים בהליך של חמש ורבע שנים, במועד שרירותי שייקבע לאחר שתי עתירות בעניינם.

39. כעולה מהאמור לעיל, לא ניתן לפצות את בני המשפחה על הסבל מנת חלקם בארבע השנים שחלפו מאז הודע להם על דחיית הטיפול בבקשתם, במרץ 2000. אולם, מן הראוי כי העותרים לא יחלו כעת מאפס את תקופת המבחן הארוכה לבחינת זכאות העותרת לתושבות קבע, אך ורק בגין מחדלי המשיב.

40. לפיכך, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיבים לאשר את בקשת העותרים לאיחוד משפחות, וכן את בקשת העותרים למנות את התקופה בה עוכב הטיפול בבקשה ללא כל הצדקה, כחלק מההליך, באופן שתקופה זו תקוזז מתקופת המבחן של העותרת.

41. בנסיבות אלו מבקשים העותרים שבית המשפט יעביר מסר חד וברור למשיבים, לפיו המצב הקיים אינו בגדר הנסבל, ויש לעשות מאמץ מהיר ומהותי לשינויו. בהתאם לכך מבקשים העותרים כי בית המשפט הנכבד ישית על המשיבים הוצאות משפט מוגברות שיבטאו, בין השאר, את שאט הנפש מהתנהגותם המבזה.

אשר על כן, בית המשפט הנכבד מתבקש להוציא צו על תנאי כמבוקש בראשית עתירה זו, ולאחר קבלת תשובת המשיב לצו על תנאי, יש להפכו למוחלט ולחייב את המשיב בתשלום הוצאות העותרים ושכ"ט עו"ד.

ירושלים, 12 אוקטובר, 2004

עדי לנדאו, עו"ד
ב"כ העותרים

(ת.ש. 17060)